

Studiedag Noorderwijzer 13 maart 2024

Professionalisering van schoolleiders

Pascale Lucassen

Projectleider VO-academie

Inhoud workshop

- De VO-academie
- VO-academie - Voor de professionalisering van schoolleiders & bestuurders
- Het belang van loopbaanleren
- De volgende stap in je ontwikkeling

Doelen VO-academie

A) Impuls geven aan doorlopend leren in elke fase van de loopbaan van oriënterende leraar tot ervaren bestuurder.

B) Versterken van de sector als lerend netwerk door versterken lerend en reflectief vermogen

C) Ontsluiten en verdiepen van (kennis over) sectorthema's m.b.t. leiderschap en professionalisering

Bij de vormgeving van professionaliseringsactiviteiten maakt de VO-academie gebruik van (wetenschappelijke) inzichten voor effectief en toekomstgericht leren en professionaliseren en maakt die zichtbaar in haar programma en aanbod.

Inhoud workshop

- De VO-academie
- Het belang van loopbaanleren
- De volgende stap in je ontwikkeling

Opdracht in tweetallen:

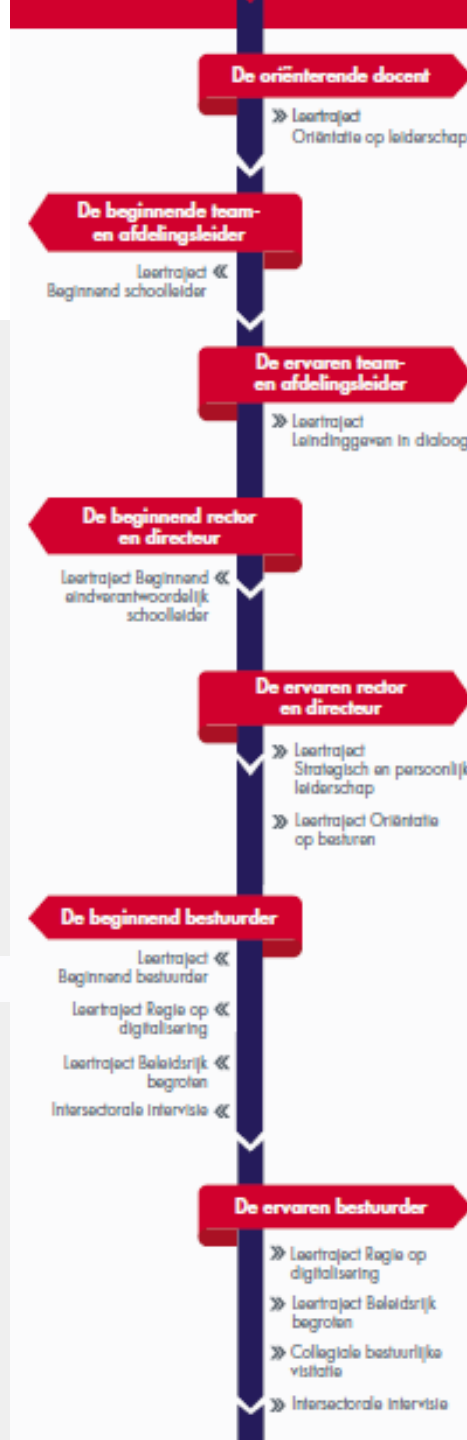
Vertel kort je studie- en loopbaanontwikkeling.

De oudste begint.

Doel A:

Loopbaanleren als uitgangspunt

Loopbaanleren

- Doelgroepen:
 - middenmanagement
 - eindverantwoordelijk schoolleider
 - bestuurder
- Loopbaanfase:
 - oriëntatie
 - beginnend
 - ervaren

Doel B:

Versterken lerend en reflectief vermogen

- Basisopleiding procesbegeleiding
- Opleiding intervisiebegeleider
- Opleiding VO-managementcoach

Rol in de eigen organisatie en inzetbaar in de sector.

Reacties deelnemers trajecten:

- Opdoen nieuwe kennis
- Tijd voor reflectie
- Van en met elkaar leren
- Ontmoeten gelijkgestemden

Inhoud workshop

- Check in
- Het belang van loopbaanleren
- De volgende stap in je ontwikkeling

Opdrachten in tweetallen:

Deel een leuke/goede ervaring van een professionaliseringsactiviteit die je hebt meegemaakt.

De jongste begint.

De beroepsstandaard voor schoolleiders VO

Leiderschapskwaliteiten en
persoonlijkheidskenmerken

Beroepsstandaard schoolleiders VO

Schoolleiders VO - Samen voor sterk schoolleiderschap

Leiderschapskwaliteiten

Leiderschapspraktijken

Leidinggeven aan visiegestuurd werken

Leidinggeven aan de ontwikkeling van medewerkers

Leidinggeven aan de schoolontwikkeling

Leidinggeven aan de onderwijskwaliteit

Leidinggeven aan verbinding met de (bredere) omgeving

5 leiderschapspraktijken

Leidinggeven aan visiegestuurd werken

Als schoolleider geef je leiding aan het ontwikkelen, concretiseren en communiceren van een gezamenlijke inspirerende visie op leren, onderwijzen en pedagogisch handelen. Hierbij gebruik je gezamenlijke waarden als basis. De visie is voldoende concreet, zodat deze sturing geeft aan het primaire proces. Je geeft daarmee richting aan de toekomst van de school.*

Leidinggeven aan de ontwikkeling van medewerkers

Als schoolleider stel je het leren centraal in de hele school en creëer je een rijke leeromgeving voor professionals. Je stimuleert een reflectieve, onderzoekende houding op alle niveaus binnen de organisatie en je vervult daarbij zelf een voorbeeldrol. Om de betrokkenheid en leerbereidheid van medewerkers te bevorderen ga je het gesprek aan over opvattingen en drijfveren. Hiermee wordt samen betekenis gegeven aan het werk en gestelde (leer)doelen.*

Leidinggeven aan de schoolontwikkeling

Als schoolleider geef je samen met medewerkers vorm aan de ontwikkeling van de school als professionele organisatie. Je bevordert een professionele cultuur en leidt of ondersteunt verbeterings- en innovatieprocessen. Je bevordert gespreid leiderschap waar mogelijk en kiest een bij de ontwikkeling van de school passende veranderstrategie.*

Leidinggeven aan de onderwijskwaliteit

Als schoolleider houd je zicht op de onderwijskundige en pedagogische processen in de school. Je draagt zorg voor een samenhangend curriculum, voor de personele en organisatorische inrichting en voor ondersteuning van het primaire proces. Op basis van systematische en cyclische informatieverzameling organiseer je ondersteuning en feedback aan leraren.*

Leidinggeven aan verbinding met de (breder) omgeving

Als schoolleider anticipeer je op ontwikkelingen en zet je dit om in strategisch en maatschappelijk ondernemend handelen. Je geeft doelbewust vorm aan verbinding en samenwerking met de omgeving, om onderlinge relaties, onderwijsprocessen en leerresultaten te optimaliseren en om vanuit maatschappelijke verantwoordelijkheid ook bij te dragen aan de omgeving. Je creëert en benut netwerken, met het oog op kennisdeling en versterking van het onderwijs en de school als organisatie.*

Leiderschapskwaliteiten

Leiderschapspraktijken

Leidinggeven aan visiegestuurd werken

Leidinggeven aan de ontwikkeling van medewerkers

Leidinggeven aan de schoolontwikkeling

Leidinggeven aan de onderwijskwaliteit

Leidinggeven aan verbinding met de (brede) omgeving

- Welke leiderschapspraktijk is voor jou het meest uitdagend en waarom?
- Wat wil/ga je doen om dit verder te ontwikkelen? Wie of wat heb je hiervoor nodig?

Persoonlijke kwaliteiten

Persoonlijke kwaliteiten

Cognitieve kwaliteiten

Sociale kwaliteiten

Psychologische kwaliteiten

Zingevende kwaliteiten

Persoonlijke kwaliteiten

1. Cognitieve kwaliteiten: probleem-oplossende expertise, domein-specifieke kennis, systeemdenken
2. Sociale kwaliteiten: emotionele sensitiviteit, communicatieve vaardigheden
3. Psychologische kwaliteiten: optimisme, professioneel zelfvertrouwen, veerkracht, pro-activiteit
4. Zingevende kwaliteiten: moreel kompas, waardengerichtheid, multi-perspectiviteit

Persoonlijke kwaliteiten

- Welke persoonlijke kwaliteit is voor jou het meest uitdagend en waarom?
- Wat wil/ga je doen om dit verder te ontwikkelen? Wie of wat heb je hiervoor nodig?

- * Welke is voor jou het meest uitdagend en waarom?
- * Wat wil/ga je doen om dit verder te ontwikkelen?
- * Wie of wat heb je hiervoor nodig?

5 leiderschapspraktijken:

Leidinggeven aan:

1. Visiegestuurd werken
2. De ontwikkeling van medewerkers
3. De schoolontwikkeling
4. De onderwijskwaliteit
5. Verbinding met de bredere omgeving

4 persoonlijke kwaliteiten:

1. Cognitieve kwaliteiten
2. Sociale kwaliteiten
3. Psychologische kwaliteiten
4. Zingevende kwaliteiten

Je eigen professionele ontwikkeling

Wissel uit.

Degene die vanmorgen het vroegst is opgestaan begint.

Je eigen professionele ontwikkeling

- Welke leiderschapskwaliteit en/of persoonlijke kwaliteit is het best ontwikkeld en hoe komt dat?
- Wat kun je doen om hier nog meer gebruik van te maken en/of anderen te ondersteunen bij de ontwikkeling hiervan?

Bedenk/schrijftijd.

Wissel bovenstaande uit.

Degene die het meest ver weg is geweest ooit mag beginnen.

Afsluiting:

In hoeverre kan het loopbaanleren versterkt worden in jullie organisatie?

In hoeverre kan het lerend en reflectief vermogen versterkt worden in jullie organisatie?

Afsluiting:

Wat neem je mee vanuit deze workshop?

VO ACADEMIE

BEZOEKADRES

St. Jacobsstraat 430-440
3511 BT Utrecht

POSTADRES

Postbus 8282
3503 RG Utrecht

T 030 232 48 00

F 030 232 48 48

E info@vo-academie.nl

www.vo-academie.nl

Veel plezier en succes met
jullie mooi werk!

Beroepsprofiel bestuurders

Inhoudelijk leiderschap

Sturing geven aan de kwaliteit van het onderwijs en de voortdurende ontwikkeling daarvan

Sturing geven aan en ontwikkelen van strategisch personeelsbeleid (SHRM) en de bedrijfsvoering van de organisatie

Visiegericht en planmatig werken

Bestuurlijk leiderschap

Boegbeeld en vertegenwoordiger van de organisatie

De maatschappelijke verantwoordelijkheid en de maatschappelijke opdracht

Verantwoordelijkheid en rekenschap

Persoonlijk leiderschap

Kennisinhoudelijke kwaliteiten en denkvermogen

Reflectieve, sociale en communicatieve kwaliteiten

Ethische waarden, integriteit en moreel kompas

**Blijf op de hoogte van het laatste professionaliserings-
nieuws, de mooie verhalen (van collega's) uit de sector
en het aanbod van de VO-academie. Scan de QR-code
en volg ons op LinkedIn!**

We waarderen het als onze deelnemers hun ervaringen delen met
de sector op LinkedIn. Maak een foto, deel je ervaring en tag ons
in je bericht met @VO-academie. Wij re-posten je bericht!

In gesprek over de Beroepsstandaard Schoolleiders VO

4 persoonlijke kwaliteiten

Cognitieve kwaliteiten

- **Probleem-oplossende expertise:**

Je kunt omgaan met ongestructureerde problemen die niet op een routinematige manier kunnen worden opgelost. Je neemt de tijd om eerst het probleem (bij voorkeur samen met anderen) goed in kaart te brengen voordat je tot actie overgaat.

- **Domein-specifieke kennis:**

Je hebt kennis over condities (op klas- en schoolniveau) die het leren beïnvloeden. Je kunt de leercondities diagnosticeren, bepalen welke het meest belangrijk zijn en deze versterken.

- **Systeendenken:**

Je kunt vanuit het systeem denken. Je ziet verbanden tussen de verschillende beleidsdomeinen, praktijken en structuren binnen de organisatie en je houdt rekening met het langetermijneffect en de bijeffecten van de genomen beslissingen.

Sociale kwaliteiten

- **Emotionele sensitiviteit:**

Je kunt emoties (h)erkennen, zowel die van jezelf als die van anderen.

Je kunt omgaan met je eigen emotionele reacties, je weet ze te verklaren en realiseert je wat het mogelijke effect op anderen kan zijn. Ook reageer je functioneel op de emoties van anderen. Je ondersteunt anderen om te reflecteren op hun emoties en hier functioneel mee om te gaan.

- **Communicatieve vaardigheden:**

Je bent zowel mondeling als schriftelijk communicatief sterk. Je kunt een boodschap goed overbrengen en bent je bewust van non-verbale aspecten van communicatie.

Psychologische kwaliteiten

- **Optimisme:**

Je verwacht goed met uitdagingen en veranderingen om te kunnen gaan en je verwacht dat er goede dingen zullen voortvloeien uit je handelen.

- **Professioneel zelfvertrouwen:**

Je gelooft dat je je doelen zal bereiken of je taak kunt uitvoeren. Het is een *verwachting* over capaciteit, niet de capaciteit zelf. Hoe groter je professionele zelfvertrouwen, hoe groter je doorzettingsvermogen.

- **Veerkracht:**

Je hebt het vermogen om constructief om te gaan met tegenvallers of veranderingen en je kunt jezelf herstellen. Je kunt dus omgaan met veranderingen en ontwikkelingen, zonder jezelf kwijt te raken.

- **Pro-activiteit:**

Je wacht niet af, maar anticipeert en onderneemt actie.

Zingevende kwaliteiten

- **Moreel kompas:**

Je voelt een morele verantwoordelijkheid voor het leren en welbevinden van leerlingen, medewerkers en jezelf. Vanuit de verbinding met je morele kompas kun je verbindingen leggen met anderen en omgaan met ethische dilemma's.

- **Waardengerichtheid:**

Je bent je bewust van waarden en ethische perspectieven in relatie tot je eigen handelen, werkwijzen in de school en kenmerken van de organisatie. Je kunt hierop reflecteren en bent je bewust van de eigen waarden en overtuigingen en betekenis daarvan voor je werk. Op basis hiervan ben je in staat om in een specifieke situatie tot een afgewogen oordeel (eigen opvatting) te komen en deze te verantwoorden.

- **Multiperspectiviteit:**

Je kunt verschillende zienswijzen en achtergronden van betrokkenen herkennen en opsporen. Je bent in staat om gebeurtenissen en vraagstukken vanuit verschillende perspectieven te bekijken en verbindingen te leggen over de verschillen heen.